

SVOBODNA SLOVENIJA

ANŠO (LETO) XXII. (16)

No. (štev.) 40

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

5. oktobra 1963

Koncil, ki vabi...

Papež Pavel VI. je v nedeljo, 29. septembra t. l., z govorom z balkona bazilike sv. Petra v Rimu odprl nadaljevanje II. vatikanskega koncila. V govoru, naslovljenem na kardinale, škofe, prelate in delegacije nekatoliških kristjanov, je Pavel VI. povedal, da bo poskušal doseči enotnost krščanske Cerkve, „tako, kakor si je želel Janez XXIII.“ V svojem govoru je pozval vladarje sveta, naj resnično delujejo v dobrobit svojih narodov in jim zagotovijo kruh, delo, red, vzgojo in dostojanstvo. V štirih točkah pa je označil cilje in namene koncila: 1. Definicija Cerkve, 2. Reforma Cerkve, 3. Vzpostavitev enotnosti in 4. Odnos Cerkve do modernega sveta.

Pavel VI. je govoril v latinščini zbranim 2500 cerkvenim dostojanstvenikom in jih pozval, naj „zgradijo most do modernega sveta. Dejal je, da njegov govor predstavlja ključ za koncil in za njegovo papeževanje, ki ga je začel 21. junija t. l. Koncil je „božji in človeški dogodek“, je „koncil, ki vabi, ki vzbuja pričakovanje in zaupanje“.

Po pozivu vladarjem, da svojim narodom dajo red, kruh, delo, vzgojo in dostojanstvo svobodnih ljudi, je Pavel VI. dejal: „Cerkve gleda na delavce, na dostojanstvo njihove osebe, na upravičenost njihovih zahtev, na potrebe socialnih izboljšav in na njihov notranji dvig, česar vsega jim še toliko primanjkuje.“

Pri omembi odnosa katoliške Cerkve do ločenih kristjanov je Pavel VI. izjavil: „Ne more biti nobenega dvoma glede namena koncila do velikega števila ločenih bratov in do možnosti razolikosti v enotnosti Cerkve. Nimamo pa ti in počem, da bi bila naša vera predmet polemike.“

Nekristjanom pa je dejal, da „Cerkve gleda preko sebe z ljubeznijo do vseh verstev, ki častijo enega vrhovnega, transcendentnega Boga, dasi katolicizem vidi v njih pomanjkljivosti in nedostatke.“

Vsem pod komunizmom preganjanim kristjanom je sporočil, da je z njimi in pozval komunistične vladarje, naj opustijo svojo sovražnost do vere. Glede odnosa katoliške Cerkve do drugih krščanskih Cerkva pa je dejal: „Če smo v kakršni koli obliki krivi ločitve, ponižno prosimo božjega odpuščanja in odpuščanja naših bratov, ki se čutijo prizadeti zaradi nas. Z naše strani pa tudi z najboljšo voljo pozabljamo na rane, ki smo jih trpeli ter grenkobe, ki smo jo okušali v dolgi dobi razporov in ločitev.“

„Cerkve pa se mora tudi reformirati, samo sebe popraviti in potruditi se, da se bo znova spremenila v božji model.“ Poživiti pa se morajo ne samo notranje sile, temveč tudi norme, ki urejajo njeno kanonsko strukturo in obredne oblike. Ni reforma, ki jo namerava izvesti koncil, radikalna sprememba sedanjega življenja Cerkve ali prelom s tradicijo, v kolikor se tiče njene bistva, temveč, da se s to reformo opusti vse, kar je zastarelo in pomanjkljivo, da bo Cerkve postala moderna in rodovitna.

„Nedavna gibanja med posameznimi krščanskimi cerkvami nam dokazujejo, da je Kristusova Cerkve ena sama in mora biti zato edina in da te vidne in skrivnostne enotnosti ni mogoče doseči drugače, kakor v identičnosti vere, v prejetanju enih in istih zakramentov in v organski harmoniji enega samega cerkvenega vodstva, čeprav je možno istočasna raznolikost jezikovnih izrazov, obrednih oblik, zgodovinskih tradicij, krajevnih posebnosti, duhovnih tokov, zakonitih ustanov in drugih dejavnosti.“

„Ta koncil torej istočasno, ko varuje ovce, ki so v enem hlevu, odpira vrata tečaju, da pridejo vanj tudi ovce, ki so še zunaj, da bodo vse ena čreda. Biti moramo realisti. Je nemalo dežel, ki zadajajo rane temu koncilu. Mnogi sedeži na tem koncilu so prazni. Kje so bratje narodov, v katerih je Cerkve preganjana in v kakšnih pogojih se nahaja vera na teh področjih? Tam so preganjane ne samo vere, temveč tudi druge osnovne človeške pravice. Zato pozivamo tiste vladarje, naj prenehajo s sovražnostjo proti katoliški veri in naj vernikov ne smatrajo za sovražnike ali nelojalne državljane, temveč kot po-

BODICE NA TITOVEM SPREHODU PO LATINSKI AMERIKI

„TITO — KRVNIK SVOBODE IN ČLOVEČANSKIH PRAVIC — NEZAŽELEN GOST V ČILU“

zatrjuje poslanec Jorge Ivan Huebner Gallo

Jugoslovanski komunistični diktator Josip Broz Tito je bil prejšnji teden do sobote popoldne na obisku v Čilu. Kakor poprej v Brazilu, je tudi večina čilskega ljudstva sprejela odločitev predsednika Alessandrija, da povabi na prihod v svobodno in demokratično čilsko republiko diktatorja Tita, ki je v Jugoslaviji zatrl vse demokratske svobosčine ter nad narodi še danes vlada z nasiljem, z velikim nezadovoljstvom. To je prihajalo do izraza ob sleherni priložnosti. Zlasti v parlamentu so bile pred Titovim prihodom živahne debate, v katerih so poslanci konservativne stranke ostro napadali vlado zaradi povabila Tita na obisk v Čile.

Posebno odločen je bil v svojem napadu na vlado konservativni poslanec Jorge Ivan Huebner Gallo. Med drugim je navajal, „da je treba zlasti poudariti, da je potovanje Tita kot vladarja majhne in daljne države, s katero vzdržujemo najmanjše zveze, brez vsake diplomatske in trgovske važnosti. Mogoče ga je pojasniti z obžalovanja vrednih nagibov marksistične penetracije v naše področje.“ Zatem omenja Titovo vlogo v komunističnem gibanju, ko je tako spretno igral svojo vlogo, da je ostal komunist, toda istočasno dobival severnoameriško pomoč. Omenja tudi njegovo zadnje pomirjenje s Hruščevom in naglašja, da „Tito torej prihaja na naše obale dobro pripravljen kot Trojanski konj sovjetskega imperializma, z namenom, da odloži na svobodnih, toda lahkovernih ameriških tleh strupen tovor rdeče propagande.“ V nadaljnjih izjavah je poslanecem v čilski zakonodajni zbornici prikazal Titovo vzgojo za komunističnega revolucionarja v Moskvi, njegovo nastopanje v domovini in v Španiji ter zatem poudarja, „da je Tito igral v Jugoslaviji žalostno vlogo krvnika politične, državljanske in verske svobode med narodom s tisočletno krščansko tradicijo.“ Poslanec je tudi opozarjal na komunistično propagando, ki so jo Titovi diplomatski predstavniki leta 1947 širili s Titovega poslanstva v Santiagu, zaradi česar je tedaj čilska vlada najprej izgnala dva Titova komunistična diplomata — kom. propagandista, nato pa z njegovo državo celo prekinila diplomatske zveze, omenjal polemiko med obema vladama in lekejo, ki jo je tedanja čilska vlada dala Beogradu zaradi komunistične diktature, pod katero trpe narodi te države in končno znova poudarjal neumestnost za povabilo Tita na obisk v Čile.

Svoj govor v parlamentu je poslanec Huebner Gallos zaključil z besedami: „Sledimo samo klicu vesti, če s te visoke tribune obsodimo obžalovanja vredno zmoto naše vlade, ki jo je zagrešila s tem, da je povabila takega človeka na obisk in tako prišla v nasprotje z mišljenjem ogromne večine našega naroda, ki je demokratičen in krščanski in nikdar ni simpatiziral z nobenim tiranom. Imamo upanje, da bo naše zunanje ministrstvo, ko bo ponovno premislilo svojo odločitev, moglo najti formulo, ki ji bo omogočila po diplomatski poti popraviti to napako ter nas rešiti tako neprijetnega obiska. Če pa do tega ne pride, naj vedo jugoslovanski oblastniki in njihovi predstavniki v Santiagu, da pravi čilski narod, ki goji iskreno ljubezen do trpečih narodov Jugoslavije, z izjemo nekaterih sektorjev, ki so pod vplivom rdečega totalitarizma, smatra kot nezaželenega gosta-rablja svobode in človečanskih pravic v tej slavni državi na Balkanu.“

Za Titovo varnost v Santiagu je policija izdala take ukrepe, kakor jih v čilski prestolnici, kjer so tudi že sprejeli marsikaterega tujega vladarja, doštevane in delavne člane civilne družbe, ki ji pripadajo. In pošiljamo ob tej priliki katoličanom, ki trpijo zaradi vere, naš prisrčen pozdrav ter za njih prosimo Gospoda tolažbe.“

slej še niso poznali in ne videli. Ljudje, ki so bili na ulicah, pravzaprav Tita niti videti niso mogli zaradi treh policijskih kordonov, ki so bili postavljeni povsod tam, kjer se je pojavil. Vzklikanja ni bilo. Niti delavstvo v tem pogledu ni sledilo pozivu svoje sindikalne organizacije Central Unica de Trabajadores. Pri vseh prireditvah, ki so bile na čast jugoslovanskega kom. diktatorja, je padlo v oči, da na njih ni bilo nobenega cerkvenega dostojanstvenika in nobenega predstavnika konservativne stranke.

V čilski prestolnici je bila po naročilu konservativne mladine tudi sv. maša v avguštnski cerkvi za žrtve Titove komunistične diktature v Jugoslaviji. Po maši je med konservativno mladino in skupino komunistov prišlo do pretepov.

Med Titovim obiskom v Čilu sta čilski in jugoslovanski zunanji minister izdala skupno izjavo, v kateri zatrjuje, da obe državi pozdravljata pogodbo o omejitvi atomskih poizkusov, soglasje glede suverenosti držav in nevmesavanje v njene notranje zadeve, sta proti kolonializmu in za ureditev spornih vprašanj med državami na miren način. Skupna izjava predsednikov Alessandrija in Tita pa omenja ohranitev miru, miroljubno soobstojanje držav z različnimi soc. sistemi, nevmesavanje v notranje zadeve ene države v drugo in revizijo gospodarskih odnosov v svetu zaradi učinkovitejšega podpiranja manj razvitih držav.

ODLOČEN NASTOP BOLIVIJSKIH KRŠČ. DEMOKRATOV PROTI TITU

Kakor prejšnji dve južnoameriški državi — Brasil in Čile — je tudi svobodoljubni narod Bolivije jasno izpovedal, da odklanja obisk jugoslovanskega kom. diktatorja. Narod se za obisk „visokega gosta“ sploh ni menil, kaj šele, da bi mu vzklikal.

Za Titovo varnost je bilo v Boliviji poskrbljeno še bolj kot v Čilu. Policija je enostavno vse ljudi, katere je smatrala, da bi mogli biti Titu nevarni, spravila „na varno“. Titove nasprotnike „opozicionalce“ je razdelila v tri skupine. Najhujše je odpeljala „na petdnevno letovanje“ v mesto Aiquile, ki je 200 km oddaljeno od Cochabambe, kamor je prišel Tito v soboto. Manj nevarni so lahko ostali v Cochabambi na svojih domovih, toda so se morali vsak dan javljati na policiji, tretja skupina opozicionalcev je pa morala ostati vse dni doma na svojem stanovanju, pred hišami teh je pa bila vedno polic. straža.

Tudi v Cochabambi so bili po vseh ulicah, koder se je vozil Tito z bolivijskim predsednikom dr. Paz Estenssorum postavljeni trije varnostni kordoni. Sestavljali so jih izbrani komunistični Oznovci, ki jih je pripeljal Tito s seboj, bolivijska policija ter vojaška policija. Vse hiše v bližini palače, v kateri je stanoval Tito med svojim bivanjem v Cochabambi — v prestolnico La Paz zaradi višinskega zraka zaradi starosti po nasvetu zdravnikov sploh ni šel — je policija vestno preiskala in stanovalec prepovedala, da bi sploh koga puščali na balkone, ki gledajo na ulice.

Bolivijska vlada je hotela na sprejem Tita v Cochabambi spraviti tudi kmete v slikovitih narodnih nošah. Pa se prošnji vlade niso hoteli odzvati in ni bilo nobenega. Tako je bila udeležba pri sprejemu Tita bolj „rěvna“, kot so ugotavljali poročevalci tujih agencij.

Pred prihodom nosilca jugosl. kom. režima so se po Cochabambi pojavili letaki, ki jih je izdala bolivijska kršč. soc. stranka. V njih med drugim poudarja: „Diktator Tito, ki se je že pomiril s Kremlijem, je krvavi propagandist komunizma, ki ga financirajo severnoameriški monopoli. Zaradi tega krščanske soc. stranka najodločneje obsoja, da ga je vlada povabila na obisk, ki ne more pomeniti nič dobrega za usodo latinskoameriških držav.“

Ob Titovem bivanju v Cochabambi je tamošnja univerza sv. Simona po sklepu Vseučiliške federacije zaprla svoja vrata z utemeljitvijo: Vseučilišče sv. Simona je središče svobode, kamor ne more vstopiti noben diktator.

Prav tako je v gornjem sporočilu

Federacija Malajzija

Sredi meseca septembra je nastala v jugovzhodni Aziji nova država, Malajzija. Sestavlja jo pet področij, ki obsegajo 336.163 kv. km površine in štejejo skupaj 9.705.632 prebivalcev. Področja so: Malaja, s prestolnico Lumbur, Singapur, severni del otoka Borneo, s prestolnico Jeselton, Brunei, Saravak, s prestolnico Kučing. Zadnja tri področja, se pravi severni Borneo, Brunei in Saravak tvorijo celoto in obsegajo severni in severozahodni del otoka Borneo.

Ta področja so bila do 16. septembra kolonialna posest Velike Britanije. Tega dne jim je dala neodvisnost v sklopu britanskega Commonwealtha in jih povezala v federacijsko državo kot protikomunistični protiutež proti južno ležeči Indoneziji ter na severu se razprostirajočemu Vietnamu, ki je že razdeljen na komunistični in nekomunistični del.

Najhujši nasprotnik te nove federacije je indonezijski levičarski predsednik Sukarno, ker mu zapira vpliv proti severu. Zato je s svojimi pristaši nahujskal prebivalstvo prestolnice Djakarta, da je napadla malajzijsko veleposlaništvo, medtem ko je policija izgrede mirno opazovala. Množica je nato še napredovala na bližnje britansko veleposlani-

štvo, ga zažgala in razdejala, tako da se je moral britanski veleposlanik zateči v varstvo v ameriško veleposlaništvo.

V Malajziji se je prebivalstvo množevalo nad indonezijskim veleposlaništvom ter razdejalo garudo, indonezijski narodni emblem, ki predstavlja skrivnostno ptico. Predsedniku Malajzije Abdul Rahmanu je uspelo prebivalstvo zadržati pred nadaljnimi izgreddi, ko je z balkona vladne palače objavil: „Spoštujem vaš patriotizem, toda ne smete jemati zakona v svoje roke.“

Abdul Rahman je takoj poostiril odnose z Indonezijo in s filipinsko vlado, ki je s svoje strani tudi podpirala protimalajzijske demonstracije, ker se zavzema za priključitev severnega Bornea k Filipinom. Vojska je bila postavljena v pripravno stanje zaradi morebitnih napadov Sukarnovih gverilcev iz južnega Bornea.

Nastopila je tudi Anglija, ki je objavila, da bo prekinila diplomatske odnose s Indonezijo, če vlada ne bo zaščitila britanskih državljanov in njihovih imovine. Z Avstralijo skupaj pa je Anglija napovedala, da bo z orožjem branila nemoten razvoj nove malajzijske federacije.

Upor proti Ben Belli

V Alžiru je, kakor smo že poročali, Ben Bella takoj po prevzemu oblasti po volitvah, na katerih je bila predložena samo njegova lista, začel s poddržavljanjem še preostalih francoskih podjetij. Ben Bella je prej s Francijo sklenil pogodbo, s katero se je obvezal, da ne bo poddrževal francoskih podjetij, katerih lastniki so ostali v Alžiru. Za nekatera poddržavana francoska podjetja, med njimi tudi za še edine tri francoske dnevnike, je Ben Bella dal lastnikom odškodnino in sicer iz 40-milijonskega dolarskega posojila, ki ga je pred tem dobil iz Pariza — ne za plačevanje odškodnine, temveč za dvig gospodarstva.

Na volitvah se je vzdržala glasovanja večina berberskega prebivalstva, ki živi v goratih predelih pokrajine Kabul. Teh je nad dva milijona, se pravi

Vatikan: Razprava »o Cerkvi«

Na prvi seji nadaljevanja II. vatikanskega koncila so koncilski očetje z glasovanjem odobrili načrt „O Cerkvi“, o katerem bodo sedaj začeli razpravljati po posameznih poglavjih. Za načrt, kakor je bil predložen, je glasovalo 2231 udeležencev, proti 43, 3 so predložili spremembe, 24 glasov pa je bilo neveljavnih.

Sedanje zasedanje ima na programu 17 različnih predlogov, med njimi tega „O Cerkvi“, ki ga smatrajo za enega najvažnejših.

V prvi fazi koncila lansko leto so načrt „O Cerkvi“, kakor je bil takrat

predložen v razpravo udeleženci odbili. V mesecih po koncu prvega dela koncila so načrt skoro povsem spremenili ter je bil znova predložen v glasovanje minuli ponedeljek in izglasovan v torek. V načrtu je podčrtana avtoriteta škofov kot sodelavcev papeža v vodstvu Cerkve. Poleg tega dopušča katoliškim laikom večjo vlogo v Cerkvi. Velikega pomena za možno združenje krščanskih ločin s katoliško Cerkvijo smatrajo odstavke načrta, v katerih se priznava vsem krščenim kristjanom „gotov odnos do skrivnostnega Telesa Kristusa-vega“, tudi če ne pripadajo katoliški veri.

I Z T E D N A V T E D E N

Čilski predsednik Alessandri je z imenovanjem uradniške vlade rešil politično krizo v Čilu.

Venezuelski komunistični teroristi so pred dnevi napadli potniški vlak, ki je vozil iz Caracasa proti mestu Los Teques. V spopadu s policijo, ki je spremljala vlak, so bili trije stražniki ubiti, več potnikov pa ranjenih. Po napadu so kom. napadalcı zbežali v gozdove.

V Dominikanski republiki je bil do 25. septembra na vladi predsednik Juan Bosch, ki je bil po 30 letih diktature članov družine Trujillo prvi demokratiško izvoljeni predsednik. Toda vladal je tako, da je šest vodilnih demokratiških strank nastopilo proti njemu z očitki, da podpira širjenje komunizma. Napetost med strankami in oboroženimi silami na eni strani in Boschom ter njegovo vlado na drugi strani je zaradi tega postajala vedno večja. Konec ji je napravil državni udar oboroženih sil. Te so pozvale politične stranke, naj določijo posrednega človeka, da bi uredil državne zadeve. Iz seznama predloženih osebnosti so oborožene sile izbrale tri, ki bodo kot triumvirat vodile usodo republike.

Navedba, da je množična deportacija hrvaških naseljencev v raznih krogih v Cochabambi vzbudila ogorčenje.

blike prihodnji dve leti, ko bodo razpisane nove splošne volitve. Od vojske, letalstva in mornarice postavljeni triumvirat je sestavil novo dominikansko vlado, v kateri so zastopane glavne demokratske dominikanske stranke. Med njimi so tudi kršč. demokrati. Po državnem udaru je vojska prepovedala vse komunistične in filocastrovske organizacije, razpustile parlament, razveljavile sedanjo ustavo in proglasile ustavo iz lanskega leta. Predsednika Boscha so nove oblasti poslale v izgnanstvo. Zaradi državnega udara v Dominikanski republiki so z njo prekinile diplomatske stike ZDA, Meksiko, Venezuela in Bolivija.

Predsednik ZDA Kennedy je poslal kongresu Katoliškega združenja v ZDA poslanico, v kateri zatrjuje, da so „ZDA in njeni latinskoameriški sosede odločeni, da ne bodo dopustili, da bi na tem področju nastala še kaka komunistična država. Način za doseg tega cilja pa bo odprava socialnih in gospodarskih krivic na tem področju, ki komunistom samo omogoča njihovo propagando.“

Vlada ZDA je sklenila opustiti nekaj svojih vojaških baz v Franciji, v Španiji jih bo pa še obdržala, ker je bila zadevna pogodba med obema državama podaljšana za 5 let.

Proslava svetih bratov Cirila in Metoda v Buenos Airesu

Slovenci, živeči na področju Vel. Buenos Airesa v Argentini, so imeli v počastitev 1100-letnice prihoda svetih bratov Cirila in Metoda med slovanske narode v teku leta že vrsto proslav. Bile so po posameznih društvih, domovih in sv. bratom v počastitev je bilo tudi letošnje vseslovensko romanje v Luján. Osrednja slovenska proslava pomembnega dogodka v življenju in razvoju slovanskih narodov je pa bila v dvorani Slovenske hiše na Ramón Falconu v Buenos Airesu v nedeljo, dne 29. septembra 1963, ob štirih popoldne.

Ko se je dvignil zastor na odru v dvorani, so imeli udeleženci proslave lep prizor. V ozadju odra je visela slika svetih bratov, umetniško delo slikarja Andreja Makeka, na vsaki strani slike je bilo postavljenih po pet slovanskih zastav, tri posode s palmovimi grmi, z odra sta pa viseli v dvorano na desni strani argentinska, na levi pa papeška zastava. Tako je oder, sicer preprosto, a lepo in učinkovito, pripravil za prireditve g. Robert Petriček, podpredsednik Zedinjene Slovenije.

Na oder je stopil predsednik društva Zedinjena Slovenija prof. Ljode Horvat. Pozdravil je rojake, ki so se odzvali vabilu društva in prišli počastiti sveta brata ob 1100-letnici, odkar sta začela med slovanskimi narodi vršiti versko in kulturno poslanstvo. Rojakom je predložil v odobritev besedilo brzojavnega pozdrava v Argentini živečih Slovencev papežu Pavlu VI., kar so vsi z navdušenjem sprejeli.

Brzojavni pozdrav slovenskih izseljencev v Argentini papežu Pavlu VI. se pa glasi takole:

„Slovenski izseljenci v Argentini, zbrani v Buenos Airesu na proslavi 1100-letnice prihoda sv. Cirila in Metoda med slovanske narode, hvaležni Bogu za milost sv. vere, prosijo stanovalnosti zase in za svoje brate v Sloveniji in zedinjenje vseh kristjanov v katoliški Cerkvi, izrekaajo zvestobo njenemu poglavarju.“

Zatem je napovedal program proslave in obvestil rojake, da je slikar Andrej Makek na prošnjo društva naslikal sveta brata. To sliko društvo Zedinjena Slovenija poklanja slovenski kapeli ter prosi g. direktorja Antona Oreharja, da jo sprejme v varstvo.

Sveta maša

Sledila je sveta maša. Cerkvene oblasti so za to proslavo dovolile, da je bil oltar postavljen tako, da je bil duhovnik med sv. daritvijo obrnjen proti vernikom. Tako, kot sta opravljala sv. daritev sveta Ciril in Metod. Med sv. mašo so peli pevci iz vseh na področju Vel. Bs. Airesa obstoječih slovenskih zborov pod vodstvom dr. J. Savellija. Med cerkvenim opravilom je imel g. direktor Orehar pridigo, v kateri se je družbu Zedinjena Slovenija najprej zahvalil za podarjeno sliko svetih bratov Cirila in Metoda, ki bo visela v slovenski kapeli zraven milostne podobe Brezjanske Marije, nato pa je rojake pozival naj sveta brata zlasti posnemajo v ljubezni do sv. vere in do lastnega naroda.

Po cerkvenem opravilu je g. direktor še blagoslovil sliko svetih bratov.

Slavnostni govor

O življenju in delu svetih bratov Cirila in Metoda je na proslavi govoril podpredsednik društva, Franc Pernišek. Povedal je, „da smo se zbrali danes v tem našem osrednjem slovenskem domu, da proslavimo zgodovinski dogodek, ki je za nas, ki smo člani velike slovanske družine, izrednega verskega in narodnega pomena. Proslavljamo 1100-letnico prihoda sv. bratov Cirila in Metoda med Slovane in tudi med nas Slovence in v naše slovanske kraje.“

Rojake poziva, „naj ta proslava v nas obudi hvaležnost do Boga, ki nam je poslal tako apostola in nas po njem delovanju pridružil pravi veri; naj nam obudi hvaležnost do sv. bratov, ki sta nam prinesla luč krščanske vere in položila temelje naše narodne omike in kulture ter nas vključila v družbo omikanih narodov. Ta proslava naj nas pa tudi navduši za vzvišene krščanske in narodne ideale, da jih bomo v življenju zdaj in v bodočih rodovih jasno in povsod živeli kot dobri kristjani in zavedni Slovenci.“

Po teh uvodnih besedah je rojakom prikazal življenje in delovanje svetih slovanskih bratov, njuno vneto v širjenju prave krščanske vere v narodnem jeziku in bogoslužju, za kar sta prevajala sveto pismo in obredne knjige v slovanski jezik. Poudarjal je veliko ljubezen do narodov, med katerimi sta delovala in trpljenje, kateremu je bil zlasti izpostavljen sveti Metod ter končno uničenje cerkvene in kulturne zgradbe svetih bratov.

Svoj govor je zaključil z ugotovitvijo: „Kako čudno je ta veličastno tragična zgodba podobna današnjim razmeram. Naša širša domovina, Moravska, Češka, neizmerna Rusija in bratska Bolgarija so ogromno pozorišče načrtnege preganjanja in uničevanja krščanstva in krščanske slovanske kulture. Slovanski rodovi danes s krvjo pišejo svojo vero in potrjujejo svojo zvestobo. Ciril-Metodovi dedičini. Kdo ve za ogromno število sodobnih slovanskih mučencev! Ječe onstran železne zavese, barake koncentracijskih taborišč v sev. ledenih tundrah so posvečene z mučeniško krščansko krvjo in napolnjene z junaškimi spoznavali Kristusovimi.“

Tudi naš mali slovanski narod je pri tem udeležen. Še so nam vsem v spominu dnevi, ko so naše duhovnike metali v ječe, jih oropali vsuha in brez obleke in brez sredstev pogнали čez mejo zato, ker so bili krščanski svečeniki in

Resolucija liberalov iz Jugoslavije

Kongresu Liberalne internacionale v septembru v St. Gallenu v Švici, so liberali iz Jugoslavije predložili naslednjo resolucijo:

Ob kongresu Liberalne internacionale v St. Gallenu izročamo bosanski muslimani, Hrvatje, Srbi in Slovenci, člani in prijatelji Liberalne internacionale, kongresu sledečo resolucijo:

Obračamo se na vse demokrate iz Jugoslavije, v domovini in po svetu, naj pozabijo pretekle spopade, naj bodo strpni drug do drugega in naj si med seboj priznavajo pravico do samoodločbe, kar pa naj nam ne preprečuje, da bi

zavedni Slovenci. Korotanski Slovenci se morajo tudi danes z vso silo boriti zato, da bi smeli in mogli Boga moliti in mu slavo peti v svoji mili slovanski besedi; v Panonski ravnini in drugod so Slovenci s krvjo pričevali svojo vero in so preganjani zavoljo svojega krščanskega prepričanja.

Mi izgnanci v zdomstvu pri vsej verski, politični in kulturni svobodi trepetamo za svojo vero in jezik, češ, ali jo bomo v prihodnjih rodovih še ohranili. Ostanimo pogumni, zvesti veri, ki sta nam jo prinesla sveta brata, ljubimo jo v zavesti, da če vero izgubimo z njo izgubimo tudi svojo narodno bit. Zgodovina dokazuje, da sta ti dve dobrini med seboj povezani in da brez ene ni druge. Ljubimo z vsem žarom svoj slovenski jezik, negujemo ga, učimo svoje otroke v njem moliti in peti, podpirajmo in razširjamo naš slovenski tisk ter lepo nabožno in svetno knjigo. Pridružimo se v dejavnosti vsem, ki molijo in delajo za zedinjenje z vzhodnimi kristjani, vedno združeni s tistimi, ki za to idejo trpe in umirajo.

Ne obupujmo sredi težav, ne omagujmo. Ob 1100-letnici veličastnih dejanj sv. bratov Cirila in Metoda, pogum, bratje in sestre! Kvišku glave in srca! Iz vzhoda je nam prisijala luč resnice, prave krščanske svobode in omike. Iz krvi slovanskih mučencev že poganja in raste v nov rod, ki bo z lučjo prave vere in s silo duha premagal temo in prinesel novo krščansko pomlad. Prihodnje stoletje bo stoletje prerodenega, zmagojučega krščanstva; prihodnja desetletja bodo ostali v mučeništvu in preganjanju prerodjeni Slovani in ustvarili krščansko edinstvo med Vzhodom in Zapadom in ustvarili kršč. vesoljnost kakršne svet še ni doživel in videl.“

Govornika so rojaki nagradili s ploskanjem za njegova lepa izvajanja.

Proslavo 1100-letnice, odkar sta sveta brata začela učiti slovanske narode prave vere in polagati temelje prave krščanske omike, so zaključili združeni pevski zbori, ki so pod vodstvom dr. J. Savellija zapeli štiri pesmi. Najprej mešani zbor Tomčevo Jezusovo oporoko in Jurkčevega sv. Cirila in Metoda, moški zbor je zapel Premrlovo Cirilovo oporoko v staroslovensčini, mešani zbor pa zaključno zopet Premrlovo Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod.

Zaključno besedo je imel predsednik društva Zedinjena Slovenija. Vsem se je zahvalil za udeležbo, zlasti vsem tistim, ki so s svojim sodelovanjem omogočili izvedbo programa.

tesno sodelovali v prid svobode in blaginje svojih narodov, ki morajo živeti skupaj vsaj kot sosedje.

Obračamo se na jugoslovanske komuniste, naj prenehajo z neprestanim eksperimentiranjem, ki ne vodi nikamor, in naj vrnejo politične pravice posameznikom in narodom v Jugoslaviji, da bodo lahko sami odločali o svoji bodočnosti na svobodnih volitvah.

Obračamo se na svetovno demokratsko javnost, posebno vse liberalne, naj podpre naša stremljenja kakor tudi stremljenja vseh drugih narodov pod to

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Priloge za nastop nove vlade

Samo 7 dni je do 12. oktobra, ko bo prevzela oblast nova ustavna vlada. Novoizvoljeni predsednik republike dr. Illia ima stalno posvete z osebnostmi iz svoje stranke zaradi sestave nove vlade. Izjavil je, da vlade sicer še nima sestavljene, imel pa jo bo te dni.

V zunanjem ministrstvu so priprave za povabilo in sprejem posebnih odposlanstev iz inozemstva, ki bodo prišle v Argentino ob nastopu novega predsednika, v polnem teku. Veliko držav bo na te slavnosti poslalo posebna odposlanstva, druge pa bodo zastopali njihovi redni diplomatski predstavniki.

Slavnosti dne 12. oktobra bodo naslednje: Dopoldne ob 10 se bosta sestala poslanska zbornica in senat na skupno sejo, na kateri bosta prisegla predsednik republike dr. Artur Illia in podpredsednik dr. Carlos Perette. Dr. Illia bo nato prebral v kongresni palači svojo prvo poslanico kot novi predsednik Argentine. Predsednik in podpredsednik se bosta zatem odpeljala v predsedstvo vlade, kjer mu bo pred vsemi inozemskimi odposlanstvi in ostalimi odličnimi osebnostmi sedanjí predsednik dr. Guido izročil znake predsedniške oblasti: palico in predsedniško lentjo. Pred novim predsednikom bo nato vojaška parada. Dr. Illia bo zatem zaprisegel ministere svoje vlade, zvečer bo pa v gledališču Colon slavnostna predstava s sprejemom. Naslednjega dne bodo priredila na čast novemu predsedniku sprejem inozemska odposlanstva.

Sedanji predsednik dr. Guido bo zadnjikrat govoril narodu dne 11. oktobra zvečer.

Izjava slovenske ideološke emigracije v Argentini ob Titovem obisku Lantinski Ameriki

Predstaviška organizacija slovenske ideološke emigracije v Argentini Zedinjena Slovenija je ob Titovem obisku štirim državam Latinske Amerike podala izjavo, ki sta jo v sredo, dne 25. septembra objavila dva največja argentinska dnevnik bueñosaireska „La Prensa“ ter „La Nación“.

V izjavi Zedinjena Slovenija med drugim poudarja naslednje ugotovitve: Izgleda, da se svobodni svet ne zaveda, da ponuja roko absolutnemu gospodarju režima, ki že 18 let krši vse človeške pravice in doktrine, ki jih je posvetila zgodovina in proglasila mednarodna skupnost. V političnem življenju je v Jugoslaviji samo ena stranka, ki je odgovorna za vodstvo vsega javnega dela in življenja. V verskem pogledu je poslanstvo Cerkve komaj dopustno, kajti

talitarnimi režimi za obnovo svobode.

In končno se obračamo na vse bosanske in hercegovske muslimane, Hrvatje, Makedonce, Srbe in Slovence, posebno člane krščansko-demokratske, socialistične in kmetske internacionale, naj se nam pridružijo v tej resoluciji.

A. Zulfikarpašić, T. Velagić, V. Predavec, N. Petrović, N. Rajić, I. Stanić, L. Sirc.

Podpise resolucije prijavljajte na naslov: Dr. Ljubo Sirc, 19 Windsor Street, Dundee, Scotland, England.

njena prisotnost je izključena iz vsega javnega življenja, iz sol, dnevnega tiska, oboroženih sil, bolnišnic, kazenskih zavodov in povsod tam, kjer bi njena posevajoča in očistujoča delavnost mogla nasprotovati vsiljenemu sistemu.

Maršal Tito je glavni krivec za tako stanje. V njegovem imenu je bilo pobitih na deset tisoče ljudi in pod njegovim vodstvom so narodi Jugoslavije podvrženi policijskemu sistemu, ki kljub vsem obljubam ne more osrečiti človeka in zadovoljiti teženj skupnosti.

Zaradi tega svobodni Slovenci hočejo opozoriti splošno svetovno javnost, zlasti pa še politične voditelje na potovanje jugoslovanskega diktatorja, ki je tudi eksponent mednarodnega komunizma. Ne bi se bilo treba vznemirjati, če bi tu šlo samo za gospodarske ali znanstvene zveze. Toda tu je, kot je vedno v navadi, vse podrejeno politični akciji, ki ima za cilj nadvlado komunizma nad svetom.“

Vedno hujša odkritja

V zvezi s preiskavo o umoru dijakinje Penjerek policija prihaja do novih odkritij, ki povečujejo število tistih, ki so se bavili s trgovino z mamili ter predajali razvratu z ugrabljenimi mladoletnimi dekleti. Tako ta afera zavzema vedno širše obsege. Listi napovedujejo, da bo prišlo do novih odkritij, čeprav so na delu močne sile z ogromnimi sredstvi, ki bi rade vso zadevo vodile tako, da bi glavni krivci ostali prikriti in jih ne bi dosegla kazen zakonskih predpisov.

Vsa javnost potek preiskave, ki jo vodi več sodnikov, spremlja s tako velikim zanimanjem, da o njej listi prinašajo obširna in podrobna poročila.

Seminar skupščine od komunizma zaslužjenih narodov

Skupščina od komunizma zaslužjenih narodov, ki ima svoj sedež v ZDA, je priredila v Argentini v Buenos Airesu seminar, v katerem so predstavniki narodov, ki ječe v Evropi pod komunističnim nasiljem, razpravljali o raznih vprašanjih, ki so v zvezi s svetovnim komunizmom ter so z njimi osvetljevali komunistično ideologijo s političnega, z verskega, gospodarskega in kulturnega vidika. Iz izvajanj govornikov je bila razvidna ugotovitev, da nobena komunistična vlada na svetu ni prišla na oblast po volji naroda. Ob zaključku seminarja so bili sprejeti sklepi, da morajo svobodne države same ohranjati svobodo in je ne kršiti. Dalje moramo budno zasledovati in spremljati delovanje svetovnega komunizma in njegove vedno se spreminjajoče taktike. Svobodne naroda in države pozivajo, da morajo učinkovito delati za osvoboditev od komunizma zaslužjenih narodov. Umetnike v svobodnem svetu pa pozivajo, naj zavzamejo aktivno in borbena stališča za obrambo svobode kulture in obsodijo vsako skupno akcijo, ki je nezdružljiva z umetniškim in duhovnim dostojanstvom svobodnega človeka.

Zanimivo je, da je predsedujoči ob navajanju narodov, ki so pod komunistično diktaturo, izpustil več narodov in držav. Tako med drugim tudi Jugoslavijo. Takoj je vstal ugledni argentinski (Nadaljevanje na 3. strani)

Iz političnega življenja jugoslovanske emigracije

Vračamo se na problematiko narodov Jugoslavije, zlasti na vprašanje odnosov med Hrvati in Srbi ter nadaljujemo objavo članka ing. Predavca, o „hrvatsko-srbskih odnosih“, ki ga je napisal za anketo Naše Reči v Angliji.

Koristnost in potrebo te naše razprave celo v emigraciji so zadosti jasno utemeljili razpravljalci, ki so pred mano povedali svoje mnenje. Zato jaz o tem ne bom znova govoril. Ob tej priložnosti hočem samo nekaj povedati o tem, kako jaz gledam na hrvatsko-srbski spor in na posledice, ki jih bo imelo demokratsko reševanje tega vprašanja v našem delu Evrope. Obžalujem, če bom svojemu stališču, ki ni niti ortodoksno in tudi ne konformistično, v razgovoru vnesel gotovo disonanco. Da pa mojega stališča ne bi kdo napačno razumel, bom skušal predvsem pojasniti osnove, iz katerih izhajam:

1. Ali hočemo ali ne hrvatsko-srbski odnosi so prevladujoč problem na področju Jugoslavije. Dokler tega ne rešimo, se ne moremo lotiti reševanja ostalih političnih, gospodarskih in socialnih problemov. To pa nikakor ne pomeni, da smatram, da na področju Jugoslavije ne obstajajo še druga narodna vprašanja, ki jih je treba prav tako skrbno preučevati in reševati. Lahko, da je metoda, ki sem jo sprejel, napačna, toda skušal se bom zadržati ob tej priložnosti na razčlenitvi hrvatsko-srbskega

spora kot najakutnejšega vprašanja in rešitev problema na področju Jugoslavije gledam skozi njegovo prizmo.

2. K temu resnemu in občutljivemu problemu se ne sme pristopiti z nobenim lažnim nacionalizmom, z nobenimi obziri in ne prikritimi nameni. Tu nič ne pomagajo prazne fraze, ampak je potrebno pošteno in odkrito stališče in vsaj najosnovnejša državljanska hrabrost.

3. Dokler se bo razgovor vodil tako, da bo vsak govoril o napakah partnerja ali da bodo eni zvrčali krivdo za vse zlo na druge, ne bo napredka. Po mojem mnenju je potrebno, da mora tisti, ki dobronamerno želi rešitev hrvatsko-srbskega spora, zavzeti kritično stališče v prvi vrsti proti zablodam in svoji lastni sredini.

Izhajajoč s tega stališča želim predvsem spregovoriti nekoliko besed o emigrantski atmosferi. Naša emigracija je v svoji večini na eni, kakor na drugi strani izrazito šovinistična v najslabšem pomenu te besede. Samo tako je mogoče razložiti dejstvo, da so na naši hrvatski strani še vedno najglasnejši tisti, ki so N. D. H. hoteli izkoristiti za bio-

loško uničevanje Srbov. Tisti, ki s to svojo zločinsko politiko nosijo odgovornost ne samo za srbske, ampak tudi za hrvatske žrtve, ki so padle v medsebojnih pokoljih. Ti ljudje, ki imajo na vesti poleg srbskih še stotisoče hrvatskih življenj, si še vedno drznejo govoriti v imenu hrvatskega naroda in se v njegovem imenu postavljati za razsodnike o hrvatskem rodoljubju tistih, ki jih niso želeli spremljati na njihovi poti in tega tudi danes nečijo. Najbolj žalostno je to, da se je tem s svojim kričanjem posrečilo impresionirati gotovo število Hrvatov, ki so po svojem stališču in pojmovanju poklicani, da bi se jim uprli. Tako se pogosto dogaja, da med štirimi očmi čujemo humana in borbena stališča, ko pa bi jih bilo treba javno izpovedati, tedaj to preprečujejo razni osebni ali pa povsem napačno pojmovani narodni obziri. Po mojem mnenju je to povsem napačno pojmovanje zato, ker je lahkoverno in otročje misliti, da se z polresnicami in zamolkanih resnicami lahko koristi svojemu narodu. Te metode, že do onemoglosti izčrpane tako med vojno, kakor tudi po njej, in to s srbske kakor tudi hrvatske strani, so nam prinesle porazne rezultate. Tako za Srbe, kakor tudi za Hrvate v teh zadnjih dvajsetih letih ni moglo biti večjih nesreč kot so hrvatsko-srbski pokolji in komunistični režim. Eno kakor drugo je bodisi neposredno ali posredno delo na naši strani tistih, ki sebe po neki čudni logiki

smatrajo za največje in najboljše Hrvate. To je treba enkrat odkrito povedati in iz tega izvajati posledice.

Jedro hrvatsko-srbskega spora

Mi vsi imamo malo tendence, da hrvatsko-srbske odnose gledamo skozi prizmo Jugoslavije kot pojava skupne države Srbov in Hrvatov. To je brez dvoma povsem napačno. Komplikiranost hrvatsko-srbskih odnosov prihaja od tod, ker smo tako nesrečno pomešani, da je povsem nemogoče postaviti srbsko-hrvatsko etnično mejo. Politični spori med Srbi in Hrvati so obstojali tudi pred Jugoslavijo, v njej in izven nje. Razlika je samo v tem, da nam je ta problem v Avstro-Ogrski in v prvi Jugoslaviji povzročil ogromno narodno, politično in gospodarsko škodo, medtem, ko nas je v takozvani N. D. H. — torej izven Jugoslavije — stal stotisoče človeških žrtev na eni in drugi strani. Jaz sem prepričan, da ni osnovno vprašanje, ali bo Jugoslavija obstajala ali ne, ampak ali bodo ti spopadi v njej in izven nje prenehali ali ne. Zato je gotovo, da problem sam po sebi še ne bo rešen s kako „enakopravno in bratsko Jugoslavijo“, kakor to predlagajo gotovi Srbi, niti ne z razbiitjem Jugoslavije in z ustanovitvijo „človekoljubne Hrvatske“, kakor to mislijo gotovi Hrvati.

Ker je to zadnje stališče v glavnem hrvatsko, bom skušal v prvi vrsti kritično razpravljati.

Reševanje srbsko-hrvatskega problema izven Jugoslavije

Na naši hrvatski strani pogosto čujemo tako mnenje: hrvatske izkušnje v prvi Jugoslaviji so takšne, da mi v skupno državo nimamo zaupanja in zato zahtevamo svojo posebno suvereno državo na našem zgodovinskem področju. To na prvi pogled zveni zelo zvočno in gotovo ni pametnega človeka, ki se s tem ne bi strinjal. Želja po lastni državi kakega naroda je brez dvoma zakonita, in njegove pravice do samoopredelitve nima nihče pravice osporavati. Toda skušajmo pogledati malo od blizu, kako izgleda ta rešitev v praksi. Predvsem kje naj bodo meje te hrvatske države? Zgodovinske meje Hrvatske s Subotico in Sandžakom? Koliko je z etničnega stališča opravičena zahteva Subotice in Sandžaka za Hrvatsko, v tem trenutku ni važno. Važno je to, da je popolnoma izključeno, da bi nam Srbi priznali pravico, da bi enostransko odločali o tem, za kakšno načelo se bomo odločili in kakšno bomo izvajali. Ko zahtevamo, da hrvatska država prevzame nad dva milijona Srbov, potem to delamo na osnovi načela zgodovinskih meja z odrekanjem sleherne važnosti etničnemu načelu. Kadar pa za se zahtevamo Subotico in Sanžak, to zopet delamo na osnovi etničnega načela. Pa to še ni vse. Zdi se mi, da je še mnogo bolj važno razčleniti samo načelo zgodovinskih meja, ki po našem hrvatskem pojmovanju mora biti okvir naše hrvatske države.

Novice iz Slovenije

Zdravniki-ginekologi v Sloveniji in ostalih republikah Jugoslavije zahtevajo spremembo predpisov o dovoljenem splavu. Ugotovili so namreč, da tudi pri strokovno izvršenem splavu v več kot 30% nastopijo za ženske komplikacije s hudimi posledicami. Zdravniki-ginekologi zatrjujejo, da številna obolenja pri ženskah kažejo na nujnost, da se odpravijo sedanji škodljivi predpisi.

Ljubljana je po zadnji potresni katastrofi v Skopju sprejela v oskrbo nad 2500 otrok. Otroke iz Skopja so sprejela tudi druga slovenska mesta. V makedonski prestolnici sedaj skoro ni več otrok, ker so jih razvozili v vse dele države. Tudi slušatelji skopjanske univerze bodo nadaljevali študije po ostalih univerzah v državi. Na ljubljansko univerzo jih bo prišlo od 150 do 200.

Kot gostje republiškega Sekretariata za šolstvo so se mudili na obisku v Sloveniji in ostalih jugoslovanskih republikah prvi maturantje slovenske gimnazije v Celovcu. V Ljubljani jih je ob pogostitvi pozdravil tajnik Sekretariata za šolstvo Boris Lipužič, za pozdrave se je pa zahvalil v imenu maturantov in profesorskega zbora slovenske gimnazije v Celovcu dr. J. Tischler, ravnatelj te gimnazije. Slovenski maturantje in maturantke so s svojim zborčkom s prepevanjem korokskih narodnih pesmi povsod zbujali pozornost.

Komunisti doma ob vsaki priložnosti naštevajo prednosti družbenega upravljanja pred zasebnim. Kako je pa ta stvar v praksi, nam povedo tele ugotovitve iz ljubljanskega „Dela“: Skupina Francozov si je v portoroškem hotelu „Central“ zaželela še dodatne breskve k tistim, ki so jim jih servirali pri kosilu. Seveda za doplačilo; odgovor strežnega osebja pa se je glasil: „Nimamo“. Potem so si isti Francozi zaželeli paradiznikov, da bi jih presne pojedli, kakor so vajeni doma. Na stoj-

nici, ki so jo poiskali, so dobili enak odgovor: „Nimamo. Smo že davi vse prodali“. Nato so se potrudili do prodajalne s sadjem, tam pa jim niti „nimamo“ niso povedali, ker je bila sredi dneva zaprta. Pa so se po srečnem naključju seznanili z nekim koprskim profesorjem in mu potožili svoje tegobe. In čeprav profesor ni ne gostinski, ne trgovski ne turistični delavec, se je vrnil v Koper in prinesel Francozom nekaj kilogramov breskev in paradiznikov. Lepo so se mu zahvalili, rekli pa so, da bodo prihodnjič šli na letovanje tja, kjer imajo sicer manj sadja in paradiznikov na njivah, zato pa več v hotelih in trgovinah.

Umrlj so v Ljubljani: Franc Hlebs, mizar v p., Jože Križman, upok., Franc Jankovič, Magda Oražem roj. Mahnič, knjigovodkinja, Jože Setnikar, upok., Jože Oblak, avtomehanik, Učka Savič roj. Wisiak, Leon Lewicki, upok., Jože Kržič, biv. gost., dr. Pia Garantini, biv. profesorica in ravnateljica na uršulinskih šolah, Rudolf Bratko, Franc Hribar, upok., Ljudmila Novak in Franc Petrič v Vel. Laščah, Marija Strgar roj. Černe v Selah-Lavrici, Franc Menhart, upok., v Hrastju, Ivan Bubnič v Koprju, Aleksa Aleksič, slaščičar v Medvodah, Franc Logar v Vremskem Britofu, Avgust Kanč v Podsmreki, Janez Česen v Kamniku, Alojzija Puncer roj. Loh v Celju, Franc Kristan, uslužb. Združenih kemičnih tovarn v Domžalah, Franc Bogovič, uslužb. Celuloze v Vidmu-Krškem, Marija Ferjan roj. Jagodič v Olševku, Jože Abram, uslužb. tovarne celuloze v Vidmu-Krškem, Jože Kos, tajnik gozdnega gospod. podjetja v Postojni, Antonija Bačnik roj. Kadivc v Smledniku, Martin Matjažič v Zalogu, Ana Čampa roj. Bučar v Št. Jerneju, Ludvik Boltin, komercialist tekstilne tovarne v Ajdovščini in Terezija Sevnik roj. Stanič v Brezjah.

CORDOBA

Lepo nedeljsko jutro 15. septembra se je v kripti cerkve Marije Pomladnice na ulici Colón 1005 zbralo izredno veliko število vernikov, še več pa sorodnikov salezijanskih novomašnikov. Kajti ta dan je cordobski nadškof msgr. Castellano posvetil dvajset salezijanskih novomašnikov, ki so svoje študije končali v zavodu Villada, nahajajočem se v krasni cordobski okolici. Med novomašniki — domačini in sinovi emigrantov — je bil posvečen tudi Anton Rant, po rodu iz Kranja, ki je pred petnajstimi leti kot najmlajši sin prišel s starši iz avstrijskih taborišč v Argentino. Na dan prihoda v svojo novo domovino se je g. novomašnik gotovo z veseljem spomnil, saj se mu je že s tistim dnem odprla pot v salezijanski red: po opravljenih šolah in triletnem učiteljskem delu na Ognjeni zemlji je g. novomašnik končal semenišče v Córdoba in postal duhovnik.

Po končani slovesnosti je vodstvo kolegija v Villadi povabilo vse sorodnike novomašnikov na slavnostno kosilo v kolegij, kjer so se novomašniki nekako poslovili od svojih študijskih let, obenem pa svojim predstojnikom pokazali, da bodo odsljed naprej še z večjo vnemo delali v vinogradu Gospodovem.

A to je spadalo v splošen okvir proslav novomašniškega dne. Slovenska skupnost v Córdoba je novomašniku rojaku hotela pokazati še posebej, kako se veseli njegovega dne in kako ponosna je, da je iz njenih vrst izšel nov služabnik Najvišjega. Zato so že tedne prej neumorni in za dobro vneti cordobski slovenski rojaki iskali načina in poti, kako bi ob novi maši združili vse, kar sploh slovenskega v Córdoba živi. Nič čudnega zato, če se je v kolegiju na ulici Belgrano 156 še isti dan novomašniškega posvečenja zbralo več kot sto slovenskih rojakov, čakajočih na prihod novomašnika. Bilo je kakor nekoč doma: v sveti tišini in zbranosti v krogu očete in matere, pa otroci okrog njih — otroci starih in novih naseljencev, vsi združeni pod streho novoporočajoč se cordobske slovenske faze. Č. g. dr. Caserman je v pozdrav novomašniku pripravil pritrkovanje, posneto na trak v domovini, in slovenski duh je zavel po zavodskem dvorišču. Razvil se je sprevod v kapelo. Pred vrati je novomašniku podaril novomašniški križ njegov nečak Tomi ob spremstvu dveh deklic, hčerke našega rojaka g. Mravlje. Vsi trije so bili v narodnih nošah. In vsi so imeli solzne oči, ko je Tomi povedal, da „mu izroča križ, ki je bil poslan iz domovine, Slovenije, ki je še ne poznam...“ in vsi so bili edini s Tomijem, ko je novomašnika prosil, naj „moli tudi za svojo domovino in slovensko ljudstvo.“

In že je zadonela novomašniška himna. Novi mašnik, bodi pozdravljen, s katero se je rodil tudi cordobski slovenski pevski zbor. Iz globine srca so prihajali zvoki pesmi in nje besede so šle do srca vernikov; saj so bili med njimi rojaki, ki že desetletja niso videli nove maše ali ji prisostvovali, bili rojaki, ki sploh še niso nikdar na novi maši bili. V skromni kapeli so se odražale rože in poleg argentinske in papeške zastave je visela slovenska zastava, ob njej pa podoba brezjanske Matere božje.

Novomašniški nagovor je imel č. g. Janko Mernik, ki je novomašnika prav po očetovsko spremljal od prvega dne vstopa v red dalje. Z izbranimi besedami se je spomnil novomašnikovih staršev, ki jim ni bilo dano dočakati današnji dan, pa se kljub temu z nebeski višin danes obračajo z veseljem srcem na svojega sina novomašnika. Potem je sledila prva sveta maša, pri kateri je poleg č. g. Mernika asistiral tudi novomašnikov brat č. g. dr. Jože Rant. Med mašo je pevski zbor lepo prepeval in ob koncu vso natrpano kapelo združil pri petju zahvalne pesmi.

Po končani slovesnosti so se vsi navzoči na povabilo č. Lovrina Ivana zbrali v salonu kolegija, kjer je bila prirejena pogostitev. Na častnem mestu ob mizi so organizatorji pogostitve posadili novomašnika in njegove sorodnike, č. g. Mernika in dr. Casermana.

Veličasten prizor narodnostne vsebine „MATI SLOVENIJA V LETU 1918“ bo prvič izvajal na proslavi 45. obletnice narodne osvoboditve v Našem domu v San Justu v nedeljo, 13. oktobra.

Sestra Odila

Letos je že 30 let, kar vrši svoje apostolsko delo krščanske ljubezni usmiljena sestra Hermana Odila, doma iz Slovenj gradca, ki je pred 30 leti prišla z več slovenskimi usmiljenkami v Argentino in ji bila poslana v bolnišnico Alvear, na Paternalu, v dvorano št. 2.

Tedaj je bil Paternal središče slovenskih priseljencev. Kar hitro so jo našli in kar kmalu je postala mati in strežnica slovenskih bolnikov. In še naprej je šlo njeno delo: pomočnica potrebnim sveta in dejanske podpore.

Sprejela je s celim srcem pogodbo z Gospodom Jezusom in kot zvesta hči svetega Vencenca, je na celi črti sejala ljubezen in dobroto.

Kadar je kdo obolel, je takoj vedel, kam naj se obrne: V Alvear, v dvorano št. 2.

Z ljubeznijo je bil sprejet in sestra Odila je takoj našla rešitev zanj: pokazala mu je pot, po kateri bo prišel do zdravja. V katerikoli bolniški sobi je našla zanj posteljo in poleg skrbi za svojih sto bolnikov, je skrbela tudi za tiste, ki so bili raztreseni po drugih oddelkih.

Takoj pa sem dobil tudi jaz glas in tako smo poskrbeli za telesno in dušno zdravje bolnikov.

Kogar ni zadelo, da je prišel v roke sestri Odili kot bolnik, je prišel pa kot obiskovalec. In če ga tudi to ni zadelo, je bil pa gotovo na kaki prireditvi, katere je sestra Odila pripravila v zvezi s slovensko skupnostjo.

Poleg dobroteljskih prireditev za gradnjo cerkve Čudodelne Svetinje, je bila tudi sodelavka za prireditve Duhovnega življenja. Lepa je vrsta raznih dramatskih prizorov in pesmi, katere je priredila za kasteljanski jezik.

Ni bilo slovenskega romanja ali izleta, ki sem ga priredil, da ne bi tudi sestra Odila prihitela s svojimi sestrskimi strani.

Tako kar ni Slovenca od staronaseljenih, ki bi ne imel na sestro Odilo lepega spomina in dolžnosti hvaležnosti.

Zato so se rojaki odločili, da to svoje čustvo tudi javno izpričajo.

Po iniciativi gospe Vide Kjuder por. dr. Bottinjem, ki je primarij tistega oddelka bolnišnice, kjer deli dobrote sestra Odila, so se sporazumela tri društva: Zaria, Gospodarsko društvo Slovencev Villa Devota in Ljudski oder, da proslavi 30-letnico blagoslovljenega apostolskega dela sestre Odile.

Pod vodstvom č. dr. Starca, ki je prevzel duhovno vodstvo staronaseljencev, se je pripravila tako versko-kulturna prireditev 15. septembra.

Najprej je bila sv. maša v cerkvi sv. Rafaela, pri kateri je pel slovenski moški zbor, nekdanji paternalski zbor, pod vodstvom g. Cirila Krena. Sveto mašo je

Pomoči potrebni rojaki

Po 14 ali več letih našega bivanja v Argentini moremo ugotoviti, da so si rojaki kar dobro opomogli. Skoraj vsi imajo lastne hiše, primerno službo. Ti in oni so si krepko opomogli. Ne manjka pa žal takih, ki potrebujejo naše nujne pomoči.

Slovenska Vincencijeva konferenca, dobrodelna ustanova Dušnega pastirstva, ve, da je trenutno v stiski: 23 družin s 87 otroki, 11 vdov z 21 nepreskrbljenimi otroki, 30 bolnikov — 13 od teh stalno bolnih — 8 invalidov — 32 umobolnih, 5 starčkov.

Kdo naj vsem tem pomaga? Ali moremo mimo te revščine, ki teži naše rojake? Nikakor! Tem rojakom moramo pomagati. Slovenska Vincencijeva konferenca je pripravičana, da jo bodo rojaki tudi v letošnjem dobrodelnem tednu, ki bo od 6. do 13. oktobra, podprli, kot so jo pretekla leta.

ter družino prof. Pavlovčiča Romana, h kateri je novomašnik tolikokrat pohitel na obisk in bil sprejet kakor v rojstni hiši. Obširni salon so napolnili rojaki in kmalu je med vsemi zavladalo slovensko bratstvo, posebno še, ko je na vsem zavalovila slovenska pesem. Na zbrane rojake je imel kratek priložen nagovor č. g. Mernik, za njim pa je dr. Caserman podal nekaj misli ob novi maši med slovenskimi rojaki v Córdoba. Vse je pritegnil s svojo besedo in vse povabil, naj bi v duhu današnjega snidenja ohranjali slovensko skupnost v Córdoba. Spregovoril je tudi g. Janko Jazbec, prijatelj še iz mladih let novomašnikovega očeta. Vsem govornikom, ki so novomašniku priredili tako slavo, se je zahvalil v imenu sorodnikov njegov brat Pavle. Ob koncu je še novomašnik sam napravil kratko bilanco, najprej v špansčini in zatem v slovenščini; obenem pa poudaril, zakaj si je izbral za svoje geslo „Slava Bogu, mir ljudem.“

Vsak teden ena

DEKLE JE PRALO SRAJČKI DVE

Dekle je pralo srajčki dve na sredi morja te vode.

Prvo je prala bratecu, drugo pa svojmu ljubemu.

Dekle, katerega rajši imaš, ali bratec ali ljubega.

Ce svojga brateca zgubim več nikdar družga ne dobim.

Ce svojega ljubega zgubim, pa lahko družga dobim.

Fantič izdere ojster meč, odseka ljubci glavco preč.

opravi g. Stare in je pridigo posvetil tudi spominu svetih bratov Cirila in Metoda kot prinos k 1100-letnici.

Nato je bila kulturna prireditev v prostorih G. D. S. v ulici Simbron. Sami stari znanci našega Paternala, v nabiti dvorani je bilo gotovo čez 500 rojakov, vsi iz kroga Duhovnega življenja prejšnjih časov.

Prireditve je vodil Živčev Dolci, predsednik GDS v Villa Devoto, že preizkušeni in zvesti slovenski borec za dobro stvar, ki je zrastle iz slovenskega Paternala.

Najprej je g. Stanko Baretto, centralna oseba slovenskega kulturnega dela med staronaseljenci in stavec Duh. življenja skozi 15 let, orisal blagoslovljeno delo sestre Odile. Nato sem podal sliko njenega dela jaz, ki sem v njej imel najbolj izdatno pomoč v iskanju slovenskih rojakov potrebnih duhovne ali telesne pomoči.

Potem so pa zapeli najprej združeni pevci moškega zbora, nato pa mešani zbor pripravljeni program, ki je pod vodstvom g. Cirila Krena napolnil z zadoščanjem vse navzoče in izvalil sestri Odili solze hvaležnosti.

Dostikrat je doživljala človeško ne-hvaležnost, a še večkrat je videla resnično hvaležnost in lep sad svoje žrtve krščanske ljubezni.

V njenem imenu sem moral izreči zahvalo za izkaze te hvaležnosti, namram njej in povedati, da je mogla svoje delo tako uspešno vršiti le zato, ker je imela s seboj tako dobre sodelavce kot je bil dr. Bottini in ostali zdravniki ter dobre bolničarke.

Ko je nastopila delo, so sadili drevesa po dvorišču, ki so danes že orjaki. Trikrat je med tem napravila zbirko za nabavo stolčkov, na katere sedajo obiskovalci, vse njena osebna skrb za bolnike in obiskovalce.

Bog je njeno delo blagoslovil in tako je dala pravi zgled hčere sv. Vincenca v delu krščanske ljubezni.

Msgr. Janez Hladnik

SLOVENCIV ARGENTINI

Buenos Aires

Prodoren uspeh razstave Ivana Bukovca

V soboto, 28. t. m., je priredila Slovenska kulturna akcija svoj deseti letošnji kulturni večer: slikarsko razstavo svojega ustvarjalnega člana g. Ivana Bukovca pod gostoljubno streho Slovenskega doma v San Martinu. Četrt ure po napovedanem času je pričel razstavo s kratkim predavanjem o razstavljenih slikah vodja umetniškega oddelka SKA g. Marijan Marolt. K začetku so se zbrali vsi odborniki Slovenskega doma, predsednik Zedinjene Slovenije g. prof. Ljotze Horvat, dosti članov SKA in številni prijatelji umetnosti iz San Martina in od drugod. Navzoči so bili tudi vsi tukaj se mučenci nekdanji umetnikovi sošolci. Že pri začetku je bilo prisotnih nad sto ljudi. G. Marolt je najprej poudaril delovanje g. Bukovca med argentinskimi Slovenci, pa tudi med drugimi in domačini. Zatem se je z besedami umetnostnega zgodovinarja dr. Šijanica lotil razlage brezpredmetne umetnosti in na kratko omenil Bukovčovo brezpredmetno slikarstvo. Potem je — po večini s slikarjevimi besedami — omenil tudi ostale, predmetne slike umetnika, pri ARGENTINA

(Nadaljevanje z 2. strani)

ski politični in javni delavec dr. Manuel Ordoñez ter ga popravil z izjavo, da je tudi Jugoslavija od komunizma zasuznjena država, kajti v njej Titova komunistična diktatura neusmiljeno zatira sleherno svobodo in v tej državi zato ni ne svobode tiska, ne svobode misli, ne svobode združevanja: z eno besedo — polna diktatura komunistične partije.

Najdaljši dan v Argentini

smo imeli dne 30. septembra. Tega dne je imel namreč dan v Argentini 25 ur, kajti po odredbi vlade je bilo treba uro o polnoči premakniti za 1 uro nazaj. Tako je Argentina znova uvedla sončni čas, ki je bil v državi v veljavi vse do leta 1946. Tedanji režim je pa letni čas raztegnil na vse leto. Tako smo sedaj v Argentini štiri ure za časom v Londonu.

ZBORNIK SVOB. SLOVENIJE ZA LETO 1964

je v tisku. Bo to obširna in vsebinsko pestra ter bogata knjiga. Dosele je znanim in prizanim sodelavcem Zbornika so se pridružili še novi pisatelji in avtorji. Saj sodelujejo pri njem izseljenci iz vseh kontinentov in iz najrazličnejših držav.

CENA V PREDNAROČILU JE 470 PESOV. Ta znesek je možno plačati v več obrokih. Prvi obrok morejo plačati naročniki že sedaj pri vsakoletnih zastopnikih Zbornika Svobodne Slovenije, v Slovenski hiši in v vseh Domovih. Zadnji obrok pa bo vsak naročnik plačal ob prevzemu Zbornika, t. j. v prvi polovici meseca decembra.

SLOVENCI PO SVETU

ZDRUŽENE DRŽ. SEV. AMERIKE

Na univerzi v Rochestru je postala doktorica fizikalne kemije primorska rojakinja ing. Mara Močnik.

AVSTRIJA

Na dunajski univerzi je bil promoviran za doktorja filozofije in pedagogike slovenski salezijanski duhovnik Valter Dermota, doma iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah. V domovini bo nastopil mesto študijskega prefekta pri salezijanskih bogoslovcih na Rakovniku pri Ljubljani.

II. mlad. športni dnevi

V soboto, 28. sept. je gostoval odsek Ramos Mejia v Moronu in se pomeril s tamkajšnjim odsekom v šahu in namiznem tenisu. Rezultati: Zmagalo je moštvo odseka iz Ramos Mejia z rezultatom 4:0 v obeh panogah.

Prihodno soboto, 5. oktobra, se pomerita v Slov. domu v San Martinu tamonjšni odsek z odsekom iz Lanusa.

OBVESTILA

Posebno ljubka točka na sporedu proslave 7. obletnice blagoslovitve Našega doma v San Justu v nedeljo, 13. oktobra bo nastop dueta sester Duričevih ob spremljavi kitare.

Ing. Albin Mozetič bo v nedeljo, 6. oktobra po sv. maši predaval v Slov. domu v San Martinu o „Daljnem vzhodu“. Predavanje bodo spremljale skiptične slike. Vabljeni vsi rojaki iz San Martina, posebej pa še članice in naraščajnice SDO ter člani SFZ.

Narodne noše v San Martinu. Vsa dekleta in žene, ki se zanimajo za narodno nošo, naj se čimprej zglase pri gđ. Saši Hartmanovi, fantje in moške pa pri g. Petru Klobovsu (ob sobotah popoldne v Slov. domu v San Martinu).

XI. kulturni večer SKA bo v soboto, 5. oktobra ob 19 pri Bullrichu, Sarandí 41, Capital. Predaval bo g. dr. Milan Komar o „Racionalističnem liku človeka“ (Homo duplex).

Počitniška kolonija v kordobskih hribih. Preč. g. dr. Rudolf Hanželič je pripravljen tudi letos sprejeti naše otroke od 8. do 12. leta starosti za 15 dni. Odhod kolonije bo predvidoma 26. dec. zvečer z vlakom. Dnevna vzdrževalnina bi bila od 150 do 160 pesov. Ker je število omejeno, zato prijavite svoje otroke čimprej v Dušnopastirski pisarni. — Mladinski odsek Zedinjene Slovenije.

Igralci društva Slovenska vas bodo v soboto, 5. oktobra ob 20 in v nedeljo ob 16 igrali v Slovenskem domu ljudsko burko v treh dejanjih ŽENIN IZ AMERIKE. Začetek bo točen, vstopnina pa nizka.

Odbor Slomškovega doma se lepo

Dr. Adenauer bo odstopil kot zahodnonemški kancler dne 15. oktobra, t. i. potem, ko bo izpolnil 14 let in en mesec, ko je bil neprekinjeno na vladi ter je s svojo krščansko-demokratsko stranko dvignil Zahodno Nemčijo iz povojnih ruševin v sedanje blagostanje. Naslednjega dne bo parlament določil Ludvika Erharda za novega kanclerja. Ta bo še istega dne prisegel, naslednjega dne pa nova vlada. Pred parlamentom bo Erhard prebral poslanico svoje vlade 18. oktobra, o njej se bo pa začela debata dne 23. oktobra.

V Strassburgu je belgijski ministrski predsednik Theo Lefevre zaključil letošnji mednarodni kongres krščansko-demokratskih strank s pozivom, naj bi prišlo med obema Nemčijama do združitve, ki bi zmanjšala mednarodno politično napetost.

ZDA so imele dne 27. septembra 190 milijonov prebivalcev.

zahvaljuje konzorciju Svob. Slovenije za velikodušen dar. Omenjena založba je namreč poklonila vse svoje dosedanje izdaje Slomškovega domu, kar pa je dalo povod, da je odbor doma sklenil ustanoviti v domu knjižnico in se sedaj priporoča vsem založbam in zasebnikom, da darujejo knjige v ta namen. Skrb za knjižnico je iz prijaznosti prevzela gđ. Anica Breznik. Priporočamo se za knjige in že v naprej lepa hvala!

Slovenski srednješolski tečaj bo to soboto, 5. oktobra, ob 15.30 zato, ker bo v soboto 12. oktobra državni praznik in generalna za mladinski nastop.

Slomškov večer bo v soboto, 5. oktobra ob 20 v Slomškovem domu. Na sporedu: Diapozitivi iz lanske letošnje proslave 100-letnice Slomškove smrti in s Koroške, katere nam je poslal g. župnik Vinko Zaletel. Vmes priložnostne misli pisatelja g. dr. J. Krivca.

Fantičji in dekle iz Ramos Mejia! V soboto, 12. oktobra, bo imel starešina Slovenske skavtske zveze zanimivo predavanje spremljano s skiptičnimi slikami o Slomškovem domu.

SDO

SFZ

prisrčno vabita vse rojake na prijeten večer

„MLADINA OHRANJA IZROČILA“

Sodelujejo:

Krožki SDO:	Odseki SFZ:
Carapachay	Carapachay
Lanús	Lanús
Morón	Morón
Ramos Mejia	Ramos Mejia
San Justo	San Justo
San Martín	San Martín

študentje

Z udeležbo podprimo prizadavenja slovenske mladine na tujem!

SOBOTA, 19. OKTOBRA OB 19
SLOVENSKA DVORANA

Presenitili vas bodo SLOVENSKI NARODNI PLES, ki jih bo izvajalo 30 fantov in deklet na proslavi 45-letnice narodne osvoboditve v nedeljo, 13. oktobra v Našem domu v San Justu.

Naraščajnice sanmartinskega krožka SDO bodo šle na izlet v „El Cazador“ v nedeljo 13. oktobra.

29

13. OKTOBRA

v SAN JUSTU

O B 7 OBLETNICE

NAŠEGA DOMA

DOPOLDAN

Začetek ob 10. uri

- Otvoritev
- Govor predsednika Našega doma
- Recitacija „Spomin na domovino“
- Pozdravne besede zastopnikov
- Duet Duričevih s spremljavo kitare
- Poje sanjuški cerkveni pevski zbor
- Napitnica
- Kosilo

POPOLDAN

Začetek ob 15. uri

- Dviganje zastav ob zvokih narodne himne
- Pojejo otroci šolskega tečaja „France Balantič“
- Recitacija „Na dan, Sloveni!“
- 29. oktober v luči sedanjosti. — Govori Miloš Stare
- Poje moški oktet
- Narodni plesi
- Mati Slovenija v letu 1918

Družabna prireditel

sodeluje orkester Donau Melody

1918 - 45 LET - 1963

Pravkar izšlo: MEDDOBJE VII/št. 3-4 (144 str.)

Aktualni slovenski in svetovni problemi, pesmi, komentarji, poročila

Glavni članki:

France Dolinar: Oče slovenske Cerkve (Slomšek)

Alfonz Čuk: Trojno zdravje

Milan Komar: Vsakdanje glose

Rafko Vodeb: Pogovor z I. Šentourcem

PAKETE ZA BOŽIČ

najbolje in najceneje pošilja

JADRAN PAK

Monte 2049, višina Rivadavia 6400 do Carabobo 700, Capital Federal
T. E. 66-4310. Uradne ure od 15 do 19. Vsi paketi so zavarovani in pridejo v 20—30 dneh.

Ni treba plačati carine:

1. 2 kg Santos kave, 1/2 kg kakaa	dolarjev	6.24
2. 2 kg Santos kave, 1 kg sladkorja	„	5.97
3. 4 kg francoskega olja, 4 kg riža	„	11.06

Carina znižana za polovico:

4. 4 1/2 kg Santos kave	„	9.42
5. 6 kg Santos kave	„	12.36
6. 9 kg Santos kave	„	17.04
7. 3 kg Santos kave, 1/2 kg sladkorja ali riža	„	7.76
8. 3 kg Santos kave, 3 kg sladkorja, 3 kg riža	„	10.10
9. 3 kg Santos kave, 1 kg sladkorja, 1/4 kg čaja, 1/4 kg popra	„	8.80

50 kg bele moke 000 Dol. 11.22; 17 kg čiste svinjske masti Dol. 12.60
Cene so obračunane s poštnino v dolarjih, te se pa računajo po dnevni valutni pesa.

Pismena naročila na:

Zdenka Kalečak, C. C. C. 340, Buenos Aires

V domovino pošiljam tudi denar.

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827

Buenos Aires

PRISPEVAJTE

V TISKOVNI SKLAD!

ADVOKAT

DR. JOŽE LOZAR

Tucumán 1438

T. E. 46-5458 in 40-5353

planta baja ofic. 2

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Redactor: José Kroselj

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3324Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1963: za Argentino \$ 650.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev. Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados

DVANAJSTEGA OKTOBRA 1943

so bili odpeljani v Kočevske gozdove in zjutraj ob zori pobiti borci, kolikor jih je še ostalo živih po 48 urnem boju na

GRČARICAH

Dan preje jih je bilo že 16 na smrt obsojenih od rdečega sodišča na prvem teatralnem procesu v Kočevju. Drugi so bili postreljeni brez sodbe. Samo dva izmed vseh srečno rešena, sorodniki pokojnih, sodelavci in prijatelji bomp proslavili

20. OBLETNICO SMRTI JUNAKOV

v soboto, 12. oktobra 1963, ob 11 v Slovenski dvorani na Ramón Falconu 4158, v Buenos Airesu

1. Točno ob 11 sv. maša in Reši me
2. Počastitev mrtvih
3. Skupno kosilo

DOBOR ZA PROSLAVO ŽRTEV NA GRČARICAH VAS VLJUDNO VABI

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

prireja

II. POMLADANSKI PIKNIK

v nedeljo 20. oktobra 1963

Ob 10.30: tekmovalje v balincanju

VABIMO VAS!

TOMBOLA

v Slovenskem domu v San Martinu, Córdoba 129 (tri kvadre od sanmartinske farne cerkve) bo v nedeljo , 6. oktobra ob 15.30.

Vsemogočni je 17. septembra poklical v večnost našo ljubo mamico in staro mamico

Jožico Dobovšek roj. Premk

ki je v 83. letu starosti previdena s tolažili sv. vere v Ljubljani v Gospodu zaspala.

Pokopali so jo 20. septembra na pokopališču v Ljubljani.

Za njo žalujejo:

V Argentini: sin dr. Jože Dobovšek z družino
v domovini: sinova župnik France in profesor
Marijan z družino, hčerki dir. Mira in prof.
Milena ter ostalo sorodstvo.

Dopis iz Winnipega

O Winnipegu lahko rečemo, da leži v sredini obljudene Kanade. Dobrih 100 km proti jugu imamo že mejo z USA, 200 km proti severu že jenjajo naselja in obdelana zemlja. Proti vzhodu, do Montreala in Quebeca, se vozite z vlakom dva dni in prav tako proti zahodu, tja do Vancouverja. Preko vse te ogromne dežele se danes vijeta dve železniški progi, ki se od časa do časa v večjih mestih združita, drugače pa zajemata vsaka svoj del ali proti severu ali proti jugu; prav tako lepa, široka in asfaltirana cesta, ki tu in tam, ne oziraje se na železnico, ubira svoja pota. Vse to daje deželi utemeljeno upanje na lepši in hitrejši razvoj v prihodnjih desetletjih.

Province na vzhodu, zlasti Quebec in Ontario, — obe skupaj imata tri četrtine vsega kanadskega prebivalstva — so znane in močne po svoji industriji. Tri province v osrčju Kanade: Manitoba, Saskatchewan in Alberta, so čisto poljedelskega značaja in velike žitnice ne le za domače potrebe, marveč tudi za izvoz na vse strani sveta. Svoje bogastvo — pšenico — izvažajo tako proti vzhodu preko velikih jezer in po reki sv. Lovrenca, kakor proti zahodu preko Vancouverja. Lani so na obeh straneh

stale kitajske ladje in čakale na to dobro breme, ki naj bi lajšalo lakoto številnega kitajskega ljudstva. Še bolj proti zahodu je Britska Kolumbija s svojim poljedelstvom, prelepimi gozdovi z lesnimi obrati, zraven pa še v turističnem pogledu silno vabljiva zaradi svojega razmeroma milega podnebja. Seveda je med vsemi temi provincami neprestana tekma in napetost. Tu in tam se čuje tožba enega proti drugemu: da centralna vlada preveč podpira farmerje in jih ščiti; ti pa spet očitajo isti centralni vladi, da jih naravnost zanemara, izžema in dopušča, da se le industrija vedno bolj utrjuje in bogati, medtem ko oni propadajo. Kdo ve, koliko je resnice na vsem tem? Dejstvo je, da je dežela prepolna bogastva in da ima še veliko bodočnost.

Naj se danes omejim le na tri centralne province, žitarice. Letošnje leto je — gotovo rekordno v vsej kanadski zgodovini. Še pred žetvijo so napovedovali, da pričakujemo donos okrog 70 milijonov ton, nad 12 milijonov ton imajo še stare v zalogi. Kmetijski minister se je skoro hudoval nad farmerji, da so letos toliko posejali. Bo imel pač težave, da vse to žitno bogastvo spravi na

trg in v prodajo. Prav sedaj so objavili neke dekrete, s katerimi bodo omogočili, da bodo farmerji lahko poslali svoje odviske tudi v skladišča na vzhodnem delu države.

Ko sem bil na Ognjeni zemlji, sem videl, kako so salezijanci delali polkuse s sibirsko pšenico. Tu in tam se jim je posrečil kar lep pridelek. V primeri z našo je precej nižja. Kanadska se mi pa zdi še nižja, krajša kar se dela tiče. Nič čudnega. Saj mora zrasti in dozoreti v dveh do treh mesecih. Letošnja pomlad je bila precej deževna in farmerji niso mogli s traktorji na svoja polja. Tako se je zgodilo, da so začeli sejati šele koncem aprila, sredi maja, nekateri pa tudi še v juniju. Slovenski farmer — na njegovi farmi prav blizu Winnipega prirejamo naše piknike — jo je sejal prav v tednu, ko smo blagoslovili našo cerkev, torej v drugi polovici junija. Ko sem se mu malo smejal in pomodroval, da verjetno iz tega dela ne bo jela, je čisto mirno odgovoril, da bo to pšenico okrog 15. avgusta žel. In res jo je v drugi polovici tega meseca lepo pospravil, s sijajnim pridelkom. Navadno potrebuje za dozorevanje do treh mesecev. Čim bolj proti severu gremo, tem krajša je ta doba, ker jo sejejo pozneje, raste pa hitreje ali vsaj

več na dan, ker so dnevi proti severu daljši in je le nekaj ur noči.

Vse tri centralne province imajo tudi lepo število goveje živine. Seveda se ne morejo kosati z Buenosairesko provinco, ki ima izredno posrečeno podnebje. V teku poletja nakopijo ogromno količino sena za zimo. Pustijo ga kar na prostem, kjer ostane živina. Kako prenaša mraz — do 20 in 30 stopinj in še več pod ničlo, je za nas nekaj težko razumljivega. Pravijo, da včasih od mraza živina tuli.

Alberta in Saskatchewan sta izredno bogati na petroleju in premogu. Odkrili so ležišča, ki daleč prekašajo druga na svetu. Dolga leta so študirali, kako bi izločili količino peska, ki je primešana petroleju. Posrečilo se jim je in sedaj samo v Alberti na dan investirajo po \$ 1.000.000 za napredek petrolejske produkcije. Vsekakor ima ta provinca lepo prihodnost, zlasti še, ker ima ogromna ležišča premoga in drugih kovin. Nič čudnega, da se tudi naši ljudje naseljujejo tam, zlasti v Edmontonu, ki je iz malega podeželskega mesta postalo veliko industrijsko središče. Hvala Bogu, da je prišla na oblast liberalna stranka, ki zagovarja tezo, da je treba deželni novih delavnih moči, ki naj črpajo to bogastvo v blagor ljudstva. — e - m

Vse za dom

POPRAVILA, BARVANJE IN
ZAMENJAVA HLADILNIKOV
IN TELEVIZIJSKIH
APARATOV

T. E. 621-1036

Cerrito 2245 Lomas del Mirador

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Če pride v hišo bolezen ali nesreča
Vam bo zelo prav prišla vloga v

SLOVENSKI HRANILNICE
Z. Z. O. Z.

Ne odlašajte več! Pričnite vlagati
danes, da boste v potrebi imeli kje
jemati.

Avda. San Martín 263, Ramos Mejia
Uradne ure ob sobotah od 16—20
Dežurna ob nedeljah od 9—11